

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 6.16 (הוראה 16 לפרק 6 בתע"ס) מס' עמודים: 3

תאריך תחולה: 1.7.97 תאריך פרסום: י' תמוז תשנ"ז
15 יולי 1997

שרותים לעיוורים זקנים במעונות

=====

1. כללי

במטרה לסייע לצוות המעון להתמודד עם שילובם של עיוורים זקנים במעונות, מספק משרד העבודה והרווחה שרותים יחודיים לאוכלוסיית העיוורים, כך שיתאפשר לעיוורים להשתלב ולתפקד באופן עצמאי במגוון הפעילויות החברתיות המצויות במעון.

שרותי ההדרכה השיקומית הניתנים לעיוורים במעונות מיועדים לשפר את תיפקודם ולהביאם לתיפקוד עצמאי עד כמה שניתן, תוך מגמה לשילובם בחיי החברה והקהילה במקום מגוריהם. השיקום נעשה ע"י הקניית טכניקות מיוחדות לניידות, התמצאות וניהול חיים יומיומיים.

עיוורים, כמו רואים, נזקקים לשרותים מוסדיים מסיבות שונות ומגוונות כמו: בדידות חברתית, העדר קרובי משפחה, בעיות תיפקוד, הצורך במערכת תומכת ועוד.

2. שרותי שיקום יחודיים לזקנים עיוורים

2.1 הדרכה שיקומית בנושאים הבאים:

א. התמצאות וניידות בסביבת המגורים ובמסלולים קבועים, כמו: קופת חולים, בית כנסת, מועדונים ושימוש בשרותים קהילתיים אחרים. ניידות והתמצאות לכבדי ראייה ושימוש במכשירי עזר מיוחדים.

- ב. הדרכה בתקשורת, שימוש בטלפון, לימוד כתב בראייל.
- ג. לימוד תפקודי יום יום כמו: הלבשה, בישול, אפיה, הדלקת גז, זיהוי כסף וכד'.
- ד. הדרכה במלאכת יד לפיתוח מיומנות ולניצול שעות הפנאי.
- ה. הדרכה וייעוץ לצוות המטפלים על-מנת לאפשר לאדם העיוור תפקוד עצמאי מירבי.
- השרות ינתן במקומות ספציפיים ויורחב לקצב הכשרת כח אדם מיוחד למטרה זו.

2.2 שרותי שיקום תפקודי הראייה כוללים:

- א. בדיקה אופטומטרית והמלצה לשימוש במכשור מיוחד לשיפור הראיה.
- ב. אימון בשימוש בעזרי הראייה המומלצים ותרגול השימוש בחוץ ובבית.
- ג. השאלת העזרים לנסיון.
- ד. שיחות אישיות קבוצתיות ע"י פסיכולוג או עו"ס בנושא קבלת המוגבלות.
- ה. הדרכה וייעוץ לצוות המטפלים על מנת לאפשר תפקוד עצמאי מירבי.

2.3 שרותי הספרייה המרכזית לעיוורים הכוללת השאלת ספרים בכתב בראייל, ספרים מוקלטים, ספרים מודפסים באותיות גדולות.

לקבלת שירותי הספרייה - יש לפנות ישירות לספרייה המרכזית, רח' ההסתדרות 4, נתניה, טל' 09-8620166, שלוחה בתל אביב, רח' משה דיין בניין "גיל הזהב", טל' 03-6315565.

3. סיוע חומרי והטבות

- 3.1 סיוע ברכישת מכשירי עזר מיוחדים לעיוור, באמצעות סיבסוד של מכשירים כמו: מקל לבן, שעון יד, שעון מעורר, רשמקול, קסטות ועוד. רמות הסיבסוד שונות ומפורטות בהוראה 6.7 בתע"ס.

3.2 החזר מס קניה ומע"מ עבור רכישת ציוד אישי כמו: מכונת גילוח, רשמקול, רדיו ועוד. רשימה מפורטת בהוראה 6.4 בתע"ס. סכומי החזר מפורטים בנספח המתעדכן המתפרסם בחוברת התעריפים.

3.3 רכישת מכשירים מסובסדים וקבלת החזר מיסים, במרכז לעיוור בישראל, שדרות בן-גוריון 94, תל-אביב, טל' 03-5205530. הזכאות רק לבעלי תעודת עיוור. מוצע לבדוק עם המרכז לעיוור עוד לפני הרכישה את הקריטריונים המדוייקים לקבלת החזר מיסים עבור אילו פריטים ובאילו סכומים מדובר.

3.4 בעל תעודת עיוור זכאי גם להנחה בהתקנה ובשימוש בטלפון, פטור מנסיעות עירוניות, וזכאי להנחה בשיעור 50% בנסיעות בינעירוניות.

4. פניה לקבלת השרותים

4.1 הזקן הלוקה בראייתו והעונה להגדרת העיוורון, זכאי לקבל תעודת עיוור.

4.2 פנייה להדרכה שיקומית תועבר למפקח המחוזי בצרוף:

- טופס בדיקת עיניים.
- טופס נתוני יסוד + הנספח לעיוור.
- דו"ח סוציאלי המפרט את בעיית התפקוד.

פירוט השרות ודרך מתן השרות מצויינים בהוראה 6.6 בתע"ס.

4.3 שיקום תפקודי הראייה - פנייה ישירה של הפרט או המעון למכון לשיקום תפקודי הראייה בהתאם למחוזות:

<u>מס' טלפון:</u>	<u>מס' פקס</u>		
04-8727713	04-8721345	מרכז שיקום מגדל אור	מחוז חיפה:
09-9563772	09-9586711	מרכז שיקום הרצליה	מחוז תל-אביב:
02-6783158	02-6783158	מרכז שיקום ירושלים	מחוז ירושלים:
07-6468444	07-6468450	מרכז שיקום באר שבע	מחוז באר-שבע:

פירוט השרות ודרך מתן השרות - בהוראה 6.11 בתע"ס.

יגאל בן-שלום
המנהל הכללי